

Adroddiad ar gyfer	<b>Y Panel Gweithredol</b>
Dyddiad	<b>14/05/2018</b>
Swyddog Arweiniol	<b>Shân Morris Prif Swyddog Cynorthwyol (Polisi a Chynllunio Corfforaethol)</b>
Swyddog Cyswllt	<b>Pippa Hardwick- Rheolwr Cynllunio Corfforaethol (03303 132 683)</b>
Pwnc	<b>Rheoli Risgiau Strategol</b>



### **PWRPAS YR ADRODDIAD**

- 1 Rhoi crynodeb i'r aelodau o gynnwys cofrestr risgiau strategol yr Awdurdod yn unol â'r polisi Rheoli Risgiau Strategol.

### **CRYNODEB GWEITHREDOL**

- 2 Mae cofrestr risgiau strategol yr Awdurdod yn rhestru'r risgiau hysbys a allai atal yr Awdurdod rhag gwireddu ei ganlyniadau arfaethedig a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd. Mae'r cofnodion yn y gofrestr yn cael sgoriau risg sy'n cael eu hail-werthuso'n rheolaidd gan y swyddogion i adlewyrchu'r sefyllfa bresennol a'r effaith y rhagwelir y bydd gwrth-fesurau yn ei chael. Yn y cyfarfod, bydd yr aelodau'n cael crynodeb o gofnodion diweddaraf y gofrestr.

### **ARGYMHELLION**

- 3 Bod yr aelodau'n nodi'r risgiau strategol hysbys sy'n wynebu'r Awdurdod.

### **CEFNDIR**

- 4 Mae'r Polisi Rheoli Risgiau Strategol a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod yn diffinio risg fel "digwyddiad a fyddai'n effeithio ar y gallu i wireddu canlyniadau y mae'r Awdurdod wedi'u cynllunio a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd".
- 5 Dan y polisi hwn, mae'r Panel Gweithredol yn cael adroddiad cryno ar y risgiau strategol, a hynny o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Rhwng yr adegau hynny mae Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod yn gallu gweld manylion llawn y gofrestr gyda'r swyddogion.

- 6 Mae'r Gofrestr Risgiau Strategol yn cofnodi'r lefelau risg presennol a'r lefelau risg ar gyfer y dyfodol os yw'r gwrth-fesurau a gynlluniwyd yn cael yr effaith a obeithiwyd.
- 7 Mae'r lefelau risg yn seiliedig ar werthuso'r tebygolrwydd y gallai rhywbeth ddigwydd a beth yw'r canlyniadau petai hynny'n digwydd. Rhoddir disgrifiadau er gwybodaeth yn Atodiad 1.

## **GWYBODAETH**

- 8 Mae'r swyddogion yn parhau i adolygu a diweddarau'r gofrestr risgiau, gan ychwanegu, dileu ac ail-sgorio risgiau fel y bo'n briodol. Rhoddir crynodeb o gofnodion presennol y gofrestr yn Atodiad 2.

## **GOBLYGIADAU**

Amcanion Llesiant	Mae cynnal y gofrestr a gweithredu i reoli risg yn cynyddu'r tebygolrwydd y bydd amcanion llesiant yr Awdurdod yn cael eu cyflawni.
Cyllideb	Mae cynnal y gofrestr yn gymorth i flaenoriaethu penderfyniadau ynglŷn â gwariant a fyddai'n lleihau lefelau risg.
Cyfreithiol	Mae cynnal y gofrestr yn gymorth i sicrhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â deddfau sy'n diffinio ei swyddogaethau a'r ffordd y mae'n gweithredu.
Staffio	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Risgiau	Gallai rhyddhau'r gofrestr drwy ddamwain olygu bod yr Awdurdod yn agored i niwed.

**Dadansoddi Risgiau**

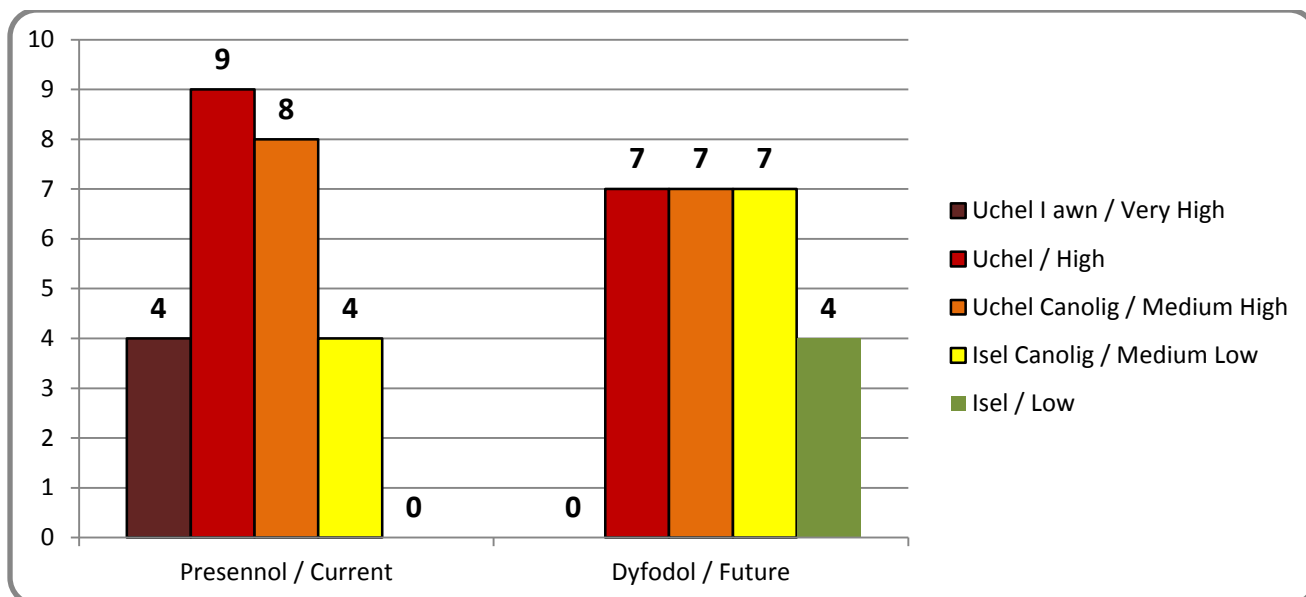
<b>TEBYGOL- RWYDD</b>	5 Bron yn sicr	5	10	15	20	25
	4 Tebygol	4	8	12	16	20
	3 Posibl	3	6	9	12	15
	2 Annhebygol	2	4	6	8	10
	1 Annhebygol iawn	1	2	3	4	5
		1 Dibwys	2 Mân	3 Cymedrol	4 Arwyddocaol	5 Mawr
<b>CANLYNIAD</b>						

**Graddfa blaenoriaeth risgiau**

Gwerth	Graddfa blaenoriaeth
20-25	Uchel iawn – risg yn annioddefol o uchel
12-16	Uchel – risg yn sylweddol
8-10	Uchel canolig – risg yn gymedrol
4-6	Isel canolig – risg ddim yn rhy ddrwg
1-3	Isel

Y Gofrestr Risgiau Strategol ar 12/03/2018

- I. Mae'r siart isod yn dangos y lefelau presennol a'r lefelau yn y dyfodol o ran y risgiau strategol hysbys sy'n wynebu'r Awdurdod.



II. Risg uchel iawn

Canfuwyd bod pedwar risg yn golygu risg uchel iawn i'r Awdurdod. Mae'r rhain yn ymwneud â:

- risg ymosodiad ar systemau cyfrifiadurol y Gwasanaeth;
- dim digon o arian neu adnoddau i ddarparu gwasanaethau craidd neu i gynnal systemau risg-gritigol;
- lefel cadernid y Gwasanaeth petai'n sydyn yn colli aelod o'r staff sydd â gwybodaeth arbenigol/a neu brofiad o fusnes GTAGC;
- methu â sicrhau digon o adnoddau gweithredol.

Drwy gynllunio gwrth-fesurau, rhagwelir y bydd y rhain i gyd yn gostwng i risg uchel.

III. Risg uchel

Canfuwyd bod naw risg yn golygu risg uchel i'r Awdurdod. Yn gryno, heb unrhyw drefn arbennig, mae'r rhain yn ymwneud â:

- camddefnyddio adnoddau yn derfysgol a/neu'n droseddol;
- lleihad annisgwyl (yn barhaol neu'n lled-barhaol) yn y staff, gan effeithio ar y gallu i ymateb mewn argyfwng;
- effaith newidiadau yn nhrefniadau llywodraethu ATAAu yng Nghymru;

- gallu'r Gwasanaeth i ymdrin â beichiau ychwanegol (a roddir o'r tu allan);
- llywodraethu prosiectau a phartneriaethau'n aneffeithiol;
- posibilrwydd o dorri'r gyfraith mewn perthynas â data personol ar ôl dyfodiad GDPR;
- tarfu ar berthnasoedd a sefydlwyd â phartneriaid mewn llywodraeth leol;
- pwysigrwydd cael gweithlu ffit ac iach i ddarparu gwasanaethau;
- cynnal y gallu i ddarparu gwybodaeth am risgiau i staff gweithredol mewn modd electronig.

Drwy gynllunio gwrth-fesurau, rhagwelir y bydd tri ohonynt yn aros ar y lefel risg uchel, bydd tri ohonynt yn mynd i lawr i lefel canolig uchel, bydd dau ohonynt yn mynd i lawr i lefel canolig isel a bydd un ohonynt yn cael ei ail-gategoreiddio'n risg lefel isel.

#### IV. Risg canolig uchel

Hefyd, canfuwyd wyth risg canolig uchel. Yn gryno, a heb fod mewn unrhyw drefn arbennig, mae'r rhain yn ymwneud ag: anaf difrifol i aelod o'r staff tra mae yn y gwaith; oedi yn y prosiect cysylltiadau cenedlaethol arfaethedig; dim digon o arian grant i barhau i gynnal gweithgareddau atal tân; tarfu ar waith prynu o ganlyniad i Brexit; y risgiau sydd ynghlwm wrth arallgyfeirio gwasanaethau a chymryd rhan mewn prosiectau partneriaethol; cyfathrebu corfforaethol aneffeithiol a chynnal cysondeb gweithredol gyda Gwasanaethau Tân ac Achub eraill yn y Deyrnas Unedig.

Drwy gynllunio gwrth-fesurau, rhagwelir y byddai pedwar yn aros ar y lefel risg canolig uchel, byddai tri yn mynd i lawr i risg canolig isel, a byddai un yn mynd i lawr i risg lefel isel.

#### V. Risg canolig isel:

Canfuwyd bod pedwar risg yn golygu lefel risg canolig isel. Mae'r rhain yn ymwneud â:

- effeithiau posibl y datblygiad mawr yn Ynys Môn (Wylfa Newydd);
- methu â rhagweld neu fynd i'r afael â phroblemau mewn da bryd;
- bod yn aneffeithiol neu ddiffygiol wrth wneud penderfyniadau ar lefel yr Awdurdod;
- yr effaith ar ddarparu gwasanaethau o ganlyniad i streic neu weithredu diwydiannol a drefnwyd.

Drwy gynllunio gwrth-fesurau, byddai dau risg yn aros ar y lefel risg canolig isel a byddai dau ohonynt yn mynd i lawr i lefel isel.